

**Sovjetska zveza noče
povečanja kupne moči**

Večje povpraševanje po blagu vsakdanje potrošnje bi brez dvoma povzročilo povečanje cen takega blaga.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je odložila delno odpravo dohodninskega davka, ki bi morala stopiti v veljavo pretekli ponedeljek. Očitno je, da ni marala na eni strani povečati kupne moči ljudi, na drugi pa se ni mogla odpovedati 5.8 milijona rubljev dohodkov, ki jih potrebuje za podporo kmetijstvu.

Vlada je izjavila, da je bila prisiljena k temu koraku zaradi nevarnosti, ki jo predstavlja kapitalistični svet in njegovo rastoubojevanje. V proračunu je bilo predvidenih 81.9 milijona rubljev dohodkov, od tega na račun dohodninskega davka le 5.8 milijonov. Stevilka sama kaže, da dohodninski davek v Sovjetski zvezi ni posebno pomemben vir dohodkov. Po davčnem zakonu sovjetski državljani, ki zaslužijo do 60 rubljev na mesec, ne plača nobenega dohodninskega davka. Oni z dohodkom 80 rubljev na mesec, to je povprečni zaslužek industrijskega delavca, plačajo 5 odstotkov dohodnine, nato pa se ta postopno počasi dviga do 11 odstotkov.

**V Afriki se vežbajo za
upore in zarote**

CLEVELAND, O. — Še letošnje poletje je bilo par zarot proti ganskemu diktatorju Nkrumahu, tako da revež danes ne upa niti na ulico. Zato je moral tudi odpovedati obisk indijskega Nehruja. Najbrže ni hotel pokazati svetu, kako hudo je priljubljen. Pri zadnji zaroti je komaj odnesel glavo.

Sedaj prihaja iz Nigerije poročilo, da so tam odkrili tekmo dobrega meseca že drugo zaroto. Obe sta se naravno ponesrečili, ker sta bili pravočasno odkriti.

V zarotah in uporih si naravno Latinska Amerika ne da odvzeti prvaštva. Iz Bolivije prihaja namreč vest, da so tam odkrili pred dobrim mesecem zaroto in zaprli 10 vojaških in policijskih poveljnikov. Te dni so odkrili novo široko razpredeno zaroto, v katero so bili zamešani tudi pristaši dveh opozicijskih strank. V obeh slučajih so zarote organizirali "levičarji," to je komunisti.

**Prvi udeleženci drugega
vatikanskega koncila so
že v Rimu**

RIM, It. — Računajo, da se bo samo škofov udeležilo drugega vatikanskega koncila kakih 2.800. Udeleženci iz oddaljenih krajev, posebej iz Azije, Afrike in Latinske Amerike so že v Rimu.

Koliko jih bo moglo priti z one strani železne zavese? Zaenkrat vedo samo to, da bo prišel iz Varšave kardinal Wyszynsky in da bo pripeljal seboj okoli 25 svojih sodelavcev in drugih škofov. Ali bo mogel priti kdo iz ostalih satelitskih držav, še ni znano.

CLOUDY

Vremenski

prerok

pravi:

Delno oblačno in milo. Najvišja temperatura 71.

Novi grobovi

Andrew M. Gornick

Včeraj je umrl na svojem domu na 1331 Giddings Rd. 59 let stari Andrew M. Gornick, rojen v Clevelandu. Pokojni je bil samski in je zadnja štiri leta bolehal. Bil je brat Johna, Frances Vidmar, Josepha, Anthonyja, Marie, Edwarda, Franka, Paule Zenzel (Mentor) in Williama. Zapustil je več nečakov in nečakinj. Bil je član Društva sv. Vida št. 25 KSKJ. Pogreb bo v soboto iz Grdinovega pogrebnice, zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo.

Steve Kassay

V St. Alexis bolnišnici je po treh tednih bolezni umrl 74 let stari Steve Kassay s 131 E. 226 St., preje s 14902 Hale Ave., doma na Madžarskem. Zaposlen je bil 30 let pri NYC železnici, zadnjih 19 let pa pri Halle Bros. Bil je član Woodmen of the World. Zapustil je ženo Kristino in sina Steva. Pogreb bo v soboto ob 8:15 iz Želetovega pogrebnice, zavoda na E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete, ob devetih, nato na pokopališče.

**Na polniških letalih se
vrše neverjetne stvari!**

WASHINGTON, D. C. — Pred posebno podkomisijo predstavniškega doma preiskujejo način pilotiranja na osebnih letalih. Pri tem so odkrili naravnost neverjetne slučaje. V dveh slučajih sta dve streljanci pod prisego izpovedali, da sta za kratak čas pilotirali letali, kjer sta bili v službi. Obe seveda brez vsakega tehničnega znanja, saj ena med njima nima niti šoferskega izpita!

Navzoči zastopnik Federalne letalske agencije je izjavil, da ima agencija 40 fotografij, ki slikajo podobne škatle na letalih. Podkomisija je tudi dognala, da pilotje včasih prihajajo pijani v službo, da med službo dremajo, da čitajo časopise in da uganjajo podobne razvade. Na pilotskih sedežih so se znašli večkrat navadni upravni uradniki, ki nimajo niti pojma o pravilnem pilotiranju.

Iz preiskave se bo verjetno rodil velik škandal, ki ga seveda letalske družbe skušajo preprečiti.

Vermont pridela vsako leto povprečno največ javorjevega sirupa (maple syrup).

**Nove ovire britskemu
vstopu v Skupni trg**

Izredno dober pridelek žita v deželah Skupnega trga otežuje sprejem Anglije.

BRUXELLES, Belg. — Te dni objavljeni podatki o letošnjem pridelku živeža v državah Skupnega trga kažejo, da bo imela Velika Britanija pri svojih razgovorih o vstopu v Skupni trg hude težave pri varovanju koristi Kanade, Avstralije in Nove Zelandije v pogledu uvoza pridelkov zmerne pasu. Ti razgovori se bodo začeli 8. oktobra.

Letos so v deželah Skupnega trga pridelali 28.400.000 ton pšenice, preko 5 milijonov ton več kot lani. To bo potrebo po uvozu pšenice zmanjšalo do skrajnosti, posebno še, ker je obilen tudi pridelek ostalih žitnih vrst, največji v vseh letih po drugi svetovni vojni. Sorazmerno slaba žitna letina je bila medtem v vzhodni Evropi. Tam bo od satelitskih držav krila svoje potrebe kvečjemu Poljska, vse ostale države pa bodo vezane na uvoz. Ta je možen le iz dežel svobodnega sveta, ker Sovjetska letos sama nima posebno dobrega pridelka.

V Kanadi imajo letos rekordni pridelek pšenice v primeri z lanskim letom. Letos znaša pridelek po uradni ceni preko 551 milijonov bušljev, medtem ko je bil lanske leto 283 milijonov bušljev. Veliko večji je tudi pridelek ostalih žit. Kanada bo razumljivo skušala prodati čim več odvisnega blaga v dežele Skupnega trga in v Vel. Britanijo.

Zadnje priprave za Vatikanski koncil so končane

VATIKAN. — Papež Janez XXIII. je imenoval dva vodilna rimska aristokrata za častna policaja pri koncilu. Sta to zastopnika družin Colonna in Torlonija; obe družini sta dajali častne policije tudi pri prejšnjih koncilih. Sv. oče je dalje imenoval 191 najvidnejših teologov za sodelavce pri koncilu, med njimi jih je samo 71 laške narodnosti.

Prvo zasedanje bo končano 5. decembra, prihodnje bo skladen spomladi. Sv. oče je dalje opozoril vse udeležence koncila, naj varčujejo s svojimi izjavami, kajti preveč govorjenja lahko napravi delu koncila samo škodo in sitnosti.

**Indonezija že izvaža v
Novo Gvinejo - uradnike!**

HOLLANDIA, N. Gv. — Ker ZN ne morejo poslati na Novo Gvinejo dosti uradnikov, ni namreč med uradniki ZN nobene posebnega veselja, da bi se šli za 7 mesecev kuhat v nekdanjo nizozemsko kolonijo, so Indonezijci porabili to priliko, da so začeli pošiljati tja svoje uradništvo, menda začasnimi upravniki ZN v pomoč.

Uradništvo iz Indonezije nastavi vtis nesposobnih ljudi, ki se mislijo šele tam vežbati v kolonialni upravi. Zato je stara nizozemska uprava tudi začela bliskovito hitro propadati. Jesenske šole se še niso začele, upravna poslopja po deželi so prazna, pohištvo razbito in pokradeno, ceste in pota razdrapane itd.

Papuanci stoje ob strani in čakajo, kaj pride. Ne delajo seveda nič. Veliko jih je tudi zbežalo v notranjost dežele, kjer se v dajajo starih divjaških navedam, ki so jih jim skušali preje Nizozemci izbiti iz glave. Kar je še tujeval prestolici v Hollandiji, se vsi bojijo, da bodo Papuanci izgubili še tisto malo kulture, kar jo imajo, in padli za stoletja nazaj v pragozde in divjaško življenje.

**Novi davčni zakon čaka
še na Kennedyjev podpis**

WASHINGTON, D.C. — Kongres je končal delo na novem davčnem zakonu in ga poslal predsedniku v podpis. Napovedujejo, da ga bo ta danes ali jutri podpisal, čeprav ne vsebuje vsega, kar je on želel.

Kongres je odobril večje odpise podjetjem, ki hočejo obnoviti svoje obrate in modernizirati tehnične naprave. To bo stalo zvezno blagajno v dohodkih okoli en bilijon dolarjev. Predsednik in njegovi finančni svetovanci so upali, da bodo to izgubo nadomestili z obvezno odtegnitvijo davkov od obresti in dividend že kar v denarnih zavodih. Kongres je ta predlog zavrnil in določil le, da morajo denarni zavodi poslati zvezni davčni upravi poročilo o obrestih lastnikom hranilnih vlog.

Ben Bella bo prišel v ponedeljek h Kennedyju

WASHINGTON, D.C. — Bela hiša je objavila, da bo predsednik Kennedy sprejel prihodnji ponedeljek tu predsednika alžirske vlade Ben Bello.

**SCHIRRA SE VRNIL PO 6
OBKROŽENJH NASMEJAN!**

Walter M. Schirra je včeraj poletel šestkrat okoli Zemlje ter se po 10 urah vrnil zdrav in nasmejan z doslej najpopolnejše izvedenega potovanja v vesolje.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Po 160.000 miljah dolgi poti po vesolju je astronaut Walter M. Schirra pristal skoraj natančno na določenem mestu sredi Tihega oceana komaj miljo od glavne ladje, letalonosilke Kearsarge. Natančno deset ur potem, ko je poletel s Cape Canaverala v vesolje, je stopil iz vesoljskega vozila Sigma 7 na krov letalonosilke. Njegov šestkratni polet okoli Zemlje je bil mogoč, ker je Schirra varčeval s pogonskim sredstvom za krmarjenje vesoljskega vozila. Po prvih treh potovanjih okoli Zemlje mu je ostalo še 90 odstotkov goriva, medtem ko je bila določena kot minimum polovica. Vso pot je astronaut ohranil svojo dobro voljo in stopil na krov letalonosilke iz svojega vesoljskega vozila, v katerem je bil skupno blizu 15 ur, vendar in nasmejan.

Schirra je pokazal, da je mogoče krožiti okoli Zemlje dolgo dobo brez vsakega krmarjenja vesoljskega vozila. To dognanje bo omogočilo ameriškim astronautom daljša potovanja v vesolje v sorazmerno krajšem času, ko še ni na razpolago močnih raket, sposobnih poslati v vesolje večja bremena.

Glenn in Carpenter sta na svoji poti okoli Zemlje, ki je bila polovico krajša, porabila skoro vse pogonsko sredstvo in bila tekoma vračanja na Zemljo v resnih skrbeh, če bo pilci ostanek zadostoval za najpotrebnejše obrate. Schirra je imel v trenutku, ko je začel svoje vesoljsko vozilo zavirati za povratek na Zemljo, še 80 odstotkov vsega pogonskega sredstva. Njegov celoten polet od začetka do kraja je bil sporaj popoln, kot si je to sploh mogoče predstavljati pri tako zapletenem in vseh možnostih polnem podvzetju.

Walter M. Schirra je zapustil Cape Canaveral na vrhu rakete Atlas ob 8:15 po našem času (vzhod. letni čas) in pristal na letalonosilki Kearsarge ob 6:15 zvečer po našem času sredi Tihega oceana na naprej določenem mestu potem, ko je napravil 160.000 milj dolgo pot skozi vesolje.

Takoj, ko je stopil iz svojega vesoljskega vozila, ga je pozdravil predsednik ZDA Kennedy in mu čestital h krasnemu uspehu.

Polet ameriškega astronauta Schirra so delno prenašali preko Telstara v Evropo, kjer pa je bilo zanj sorazmerno malo zanimanja. Najbolj navdušeni so bili zanj v Rimu, v Sovjetski in satelitskih deželah so ga komaj omenili.

**Ozračje se je v Oxfordu
malo pomirilo**

OXFORD, Miss. — Univerzitetne oblasti so pozvale študente, ki so vsled nemirov in vojaške zasedbe univerze odšli domov, naj se vrnejo, ker se bodo predavanja redno nadaljevala. Po nekaterih vesteh je zapustilo šolo okoli tri četrte vse študentov.

Dve skupini padalcev 101. divizije sta že včeraj zapustili Oxford in se umaknili tudi iz države Mississippi. Včeraj dopoldne je prišlo do manjše demonstracije na področju univerze, kjer stanuje črnc James Meredith. Vojski so naglo napravili red in mir.

**Po 13 letih samo še
združeni, nič več obiskov**

MOSKVA, ZSSR. — Bili so časi, ko so v Moskvi in Peipingu skrbno sestavljali delegacije, ki so si jih pošiljali za razne slavnosti. Samo najvidnejši tovariši so mogli biti člani takih delegacij, ki so bile seveda predmet splošnega navdušenja in obževanja, kjerkoli so se pokazale. Tisti časi so minuli.

Na letošnjo proslavo 13. obletnice kitajske komunistične revolucije ni Hruščev poslal nobene delegacije, pač pa samo "iskrene pozdrave in častitke."

Mao je torej deležen take pozornosti, kot jo je bil pred leti Tito. Naj se kar potolaži. Kot je Tito zopet našel milost v Mos-

**Iz Clevelanda
in okolice**

Družinski praznik—

Mr. in Mrs. Anton Malensek s 6512 Bonna Ave. bosta v nedeljo, 7. oktobra, obhajala zlato poroko v krogu svojih otrok. Čestitamo in želimo obema še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Vinska trgateg—

Slov. dom na Holmes Ave. bo imel v soboto zvečer ob osmih vinskih trgateg v svojih klubskih prostorih. Vsi vabljeni!

Zadušnica—

V soboto ob osmih bo v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša za pok. Johna Kresevic ob 5. obletnici smrti.

Jutri ob šestih bo v cerkvi sv. Križa na E. 200 St. sv. maša za pok. Jakoba Popek ob 3. obletnici smrti.

Jutri zvečer ob 7:30 bo v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša za pok. Antona Habjana na 30. dan njegove smrti.

K molitvi—

Člani društva Najsv. Imena fare sv. Vida imajo skupno molitev nocoj ob 7:30 v Zakraskovem pogrebem domu za pokojno Johano Persin, ob osmih pa v Grdinovem pogrebem domu za pok. Andrewa Gornick.

Skupno sv. obhajilo—

V nedeljo, 7. oktobra, imajo članice Oltarnega društva fare sv. Vida pri osmi maši skupno sv. obhajilo.

**Snežni plaz zajel dva
lisoce ljudi v Himalaji**

NEW DELHI, Ind. — Snežni plaz zvezan z zemeljskim usodom je zajel v ozki himalajski dolini okoli 2.500 mož, delno domaćinov, delno Tibetancev, ko so se vračali od gradnje važne vojaške ceste v mejnem področju proti kitajskemu Tibetu.

V ponedeljek se je posrečilo prvič po več dneh poskusov odvreči nekemu helikopterju živila in zdravila zajeti skupini. Pravijo, da je najmanj 50 od zajetih mož umrlo zaradi mraza, izčrpanosti in pomanjkanja hrane in zdravlja. Prenekateri je zadelo takozvana snežna slepota, posledica hudih in dolgih snežnih viharjev.

Dan drevja so obhajali v naši deželi prvič v Nebraski leta 1874.

Zadnje vesti

NEW YORK, N. Y. — Parni kotel, ki je bil na novo pregledan, preden je bil včeraj prvič zakurjen, je eksplodiral in raztrgal kafeterijo v posloplju telefonske družbe. Pri nesreči je bilo 21 oseb, največ deklet, mrtvih in okoli sto ranjenih. Oblastem še ni uspelo najti vzroka nesreče.

WASHINGTON, D. C. — Zunanji ministri 20 držav članice Organizacije ameriških držav (OAS) so včeraj končali svoj posvet o Castrovi Kubi in obrambi zahodne polute pred komunističnim osvajanjem. — Državni tajnik Rusk, ki je predsedoval posvetovanjem, je menda z uspehi teh prav zadovoljen.

kvi, tako jo bodo tudi kitajski tovariši. Treba je samo malo potrpeti.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 191 Thurs. Oct. 4, 1962

Zbiranje gradiva za zgodovino slovenskega izseljenstva

Sredi preteklega meseca sta objavila "Prosveta" in "Glas naroda" vabilo k zbiranju gradiva za zgodovino slovenskega izseljenstva. K zbiranju gradiva vabijo sledeče ustanove: Slovenska izseljenska matica, Akademija znanosti in umetnosti, Filozofska fakulteta univerze v Ljubljani, Narodna in univerzitetna knjižnica, Inštitut za zgodovino delavskega gibanja, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ameriška bratska zveza, Progresivne Slovenke Amerike, Slov. nar. podpora in Direktorij Slov. nar. doma na St. Clair Ave. v Clevelandu. Vabilo je bilo sestavljeno in sklenjeno na sestanku gornjih ustanov in organizacij v Ljubljani ter razposlano 10. septembra 1962 iz Ljubljane.

Iz "Vabila" je razvidno, da vodi delo za zbiranje zgodovinskega gradiva v glavnem izseljenska matica v Ljubljani, oziroma njena zgodovinska sekcija, ki jo je do nedavnega vodil Cvetko A. Kristan. Del zbranega gradiva je Izseljenska matica objavila v Izseljenskem koledarju, del pa v "Rodni grudi" svojem glasilu za izseljence.

O pripravi za zbiranje gradiva piše "Vabilo" takole: "Slovenska izseljenska matica je že leta 1960 dala skupno z Inštitutom za zgodovino delavskega gibanja pobudo za sestanek s predstavniki izseljenskih organizacij, ki so se takrat mudili v Jugoslaviji, predvsem s predstavniki SNPJ, Progresivnih Slovencev Amerike in drugih. Na sestanku so se domenili, kako bi na podlagi zbranega gradiva pristopili naprej k pisanju zgodovine slovenskega izseljenstva v ZDA in da se za to delo ustanovi odbor Ameriških Slovencev, ki bi pomagal po naselbinah zbirati dopolnilno gradivo. Domenjeno je bilo tudi, da se v ta namen zbrano gradivo hrani v za to preurejenih prostorih Inštituta za zgodovino delavskega gibanja, tu predvsem arhivi društev in organizacij, v Narodni in univerzitetni knjižnici pa bodo tudi v prihodnje hranili knjige, brošure, liste in revije.

Na osnovi teh sklepov je dala Slovenska izseljenska matica v juniju in juliju 1962 pobudo za dva sestanka o nadaljnjih ukrepih za dopolnitev izseljenskega zgodovinskega gradiva in o pripravi za izdelavo osnutka za Zgodovino ameriških Slovencev. Sestankom so se udeležile zgoraj omenjene ustanove in organizacije, oziroma njihovi zastopniki.

Na sestankih so po daljši razpravi sklenili:

"Na zgodovino slovenskega izseljenstva v ZDA in drugod po svetu ne moremo gledati drugače kakor na sestavni in nepogrešljivi del celotne zgodovine slovenskega naroda. Zato je skrajni čas, da se dokončno zbere zgodovinsko gradivo in pristopi k pisanju zgodovine ameriških in drugih Slovencev, ker so pionirji in poznavalci prvih začetkov našega izseljenstva že v visoki starosti, a mnogi izmed njih, žal, že pokojni. Znanstvo je treba ugotoviti družbeno-politične in gospodarske vzroke v stari domovini, ki so prisilili naše prve izseljence in za njimi druge generacije, da so odhajali na tuje. Treba je zbrati vse gradivo in poiskati vse vire, ki bi nam pomagali razsvetliti posamezna obdobja njihovega izseljevanja od druge polovice 19. stoletja naprej, prikazati kako in do kake mere so se uveljavili v tujih deželah, oceniti njihovo socialno prilagoditev v novem okolju ter njihov delež v gospodarskem dvigu dežel, v kateri so se kot delovna sila naselili. Treba je objektivno prikazati delež mnogih izseljenskih organizacij in drugih združenj ter posameznikov v delavskih gibanjih dežel, v katerih so se nastanili, ter s tem njihov delež v razvoju mednarodnega delavskega gibanja, kakor tudi njihove težnje ter prispevke pri podpiranju vseh naprednih tokov v zgodovini slovenskega in drugih jugoslovanskih narodov.

Skrbno je treba zabeležiti in oceniti delež slovenskih izseljencev, njihovih organizacij, kulturno prosvetnih društev, slovenskih kulturnih domov in drugih podobnih ustanov pri težnjah za ohranitev materinega jezika in krepitev nacionalne pripadnosti slovenskemu narodu tudi v drugi in naslednjih generacijah izseljencev.

Zabeležiti in oceniti je pa treba tudi dosežke slovenskih izseljencev na področju umetnosti, znanosti ter osvetliti posamezne osebnosti kakor so: Kristan, Adamič, Zorman, Molek, Krasna, Jager, Perušek in mnogi drugi.

Da bi dobila skupina znanstvenih delavcev, ki obravnava zgodovino ameriških Slovencev v zgornjem smislu, dovolj virov za svoje nadaljnje delo, se podpisane ustanove obračajo na vse izseljence v ZDA in drugih deželah, na izseljenske organizacije, društva, pevske zbornice, igralske družine, šole, klube, ženske organizacije, Federacijo slovenskih narodnih domov, posamezne slovenske narodne domove, na uredništva slovenskih izseljenskih listov, na druge izseljenske ustanove in tudi na posameznike, da pošljejo vsakršno zgodovinsko gradivo o slovenskem izseljenstvu, zapisnike in poročila o konvencijah, kongresih, o društvenih sejah, o zgodovinskem razvoju naselbin o važnih dogodkih, pomembnejših mozh, o štrajkih, fotografije, izseljen-

ske časopise, revije, knjige in ves drug arhiv društev, organizacij in ustanov — na zbirni center v Slovenski narodni dom v Clevelandu, od koder se bo gradivo pravočasno pripeljalo z jugoslovansko ladjo v Slovenijo. Z ozirom na to, da imajo mnogi izseljenci, oziroma njihove organizacije še druge možnosti zbiranja, lahko pošiljajo svoje gradivo tudi naravnost v Jugoslavijo na Slovensko izseljensko matico.

Vabilo nato vabi še posebej posameznike, ki so delovali v izseljenskih organizacijah, naj napišejo svoje spomine in jih pošljejo v Ljubljano. Obljubljajo, da ne bodo uporabljeni samo za zgodovino, ampak bodo objavljeni tudi v drugih slovenskih publikacijah.

V začetku omenjene ustanove obljublajo, da bodo vse zbrano gradivo hranile in ohranile in da bo na njegovi osnovi napisana zgodovina slovenskih izseljencev.

Zdi se nam, da je treba o tem "vabilu" nekaj več spregovoriti in se pomeniti o njem. To bomo storili prihodnjico.

BESEDA IZ NARODA

Matej L. Holmar, prvi pevovodja "Lire"

Cleveland, O. — Leta 1905. je prišel iz Slovenije v Ameriko Matej Holmar in postal organist pri slovenski župniji sv. Vida v Clevelandu, O. — Ker je bil doma iz vasi Vodice, župnija Mehinje pri Kamniku, se mi vsiljuje misel, da ga je utegnil spraviti sem njegov bližnji rojak Vitus Hribar, takratni župnik pri Sv. Vidu, za katerega vemo, da je bil doma iz vasi Cirkuš, župnija Zg. Tuhin nad Kamnikom. Oba rojaka sta bila tudi skoro istih let; Matej Holmar je bil rojen 17. septembra 1869, Vitus Hribar pa 29. maja 1870. — Če bi kdo gledel tega kaj več vedel, ga prosim, da mi naznani. Obenem pa bi bil tudi zelo hvaležen za vsak podatek o tem, kdo je bil organist pri Sv. Vidu pred Holmarjem, odnosno kako je bil sploh s slovenskim cerkvenim petjem pri Sv. Vidu, odkar so imeli 6. avgusta 1893 clevelandski Slovenci prvo svojo službo božjo (v šolski kapeli sv. Petra) pa do Homarjevega nastopa kot organist 1905.

Preden je prišel Matej Holmar v Ameriko, je bil organist in pevovodja v Mekinjah, Radečah, St. Rupertu in v Ribnici. Za to službo se je uspešnil v Oglarški soli v Ljubljani, ki jo je opravil 1890.

V času od 1905 pa do ustanovitve Sloven. katol. pevskega društva "Lira" leta 1912. je bil Holmar mimo tega, da je bil organist pri Sv. Vidu, še tudi pevovodja društev Sokola in Prosvete. Za prvo društvo je hranejenih nekaj podatkov, za drugo pa vsaj meni doslej niso poznani nobeni in bi bil za vsako malenkost o njem hvaležen.

Koliko koncertov-samostojnih ali skupno z drugimi pevskimi zbori — je utegnil Holmar v času svojega 18 letnega pevskega udejstvovanja v Clevelandu, t. j. od 1905 do 1923, organizirati, bo težko mogoče kdaj natančno ugotoviti. Moralo pa jih je biti veliko, saj je bil Holmar pevsko in koncertno ter sploh glasbeno izredno aktivna osebnost. Vsak doprinos k temu bi bil dragocen!

Leta 1923. je Holmar posloval od Sv. Vida v Amerike ter se je vrnil v domovino. V svoji hiši v Višnji gori na Dol. si je končno ustvaril zadnje bivališče. Čebeliče, ki so mu bile vse življenje vzor marljivosti, so mu bile v tem času najljubše prijateljice. Ko je bil rajni Tone Grdina nekdo v tem času v domovini, je obiskal tudi njega ter

ga tu slika pred njegovim čebelnjakom na film. Pred nekaj leti pa je umrl, žal še nisem mogel ugotoviti, katerega leta je to bilo. Nekdanji tukajšnji njegovi prijatelji mi vedo le to povedati, da so dali takrat zanj brati mašo pri Sv. Vidu in da so nekaj zbrali za njegovo vdovo.

Samo mimogrede sem videl pred nekaj dnevi na tako svojevrsten način ohranjen društveni arhiv "Lire." Današnji Lirin pevovodja Martin Košnik me je pri tem opozoril na dve stvari, ki sta v njem še danes skrbno ohranjeni: slovenska cerkvena pesmarica "SLAVA BOGU," ki jo je "priredil in v samozaložbi izdal Matej L. Holmar (žal, ni povedano kdaj), pevovodja pri Sv. Vidu, Cleveland, Ohio, U. S. A." in "Ameriška Slovenska Lira, koncertne pesmi za moške in mešane zbornice; uglasbil in v samozaložbi izdal Matej L. Holmar, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923." — Mimo tega je v Lirinem društvem arhivu — po M. Košnikovi izjavi — še cela vrsta lastnorочно napisanih Holmarjevih cerkvenih in nekaj tudi svetnih skladb. Mož vsekakor zaslužiti, da bi se ga lotila sposobna roka strokovnjaka ter mu zagotovila odgovarjajoče mesto v slovenski ameriški kulturni dejavnosti.

Janez Sever.

Zabavni večer Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeli

Cleveland, O. — Mraz zadnjih dni nas je spomnil, da ne moremo več delati načrtov, da bi prihodnje soboto in nedeljo preživeli zunaj v prosti naravi na toplem soncu. Lahko se zgodi, da bomo imeli prav ta dva dni prav pustno vreme. Zato si napravimo načrt za prijeten večer, v soboto 6. oktobra, katerega vreme nikakor ne more pokvariti.

Ta večer namreč priredi Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeli svojo letno kartno zabavo v šolski dvorani. Tisti, ki ste že navajeni, da vsako leto pridete, veste, kako veselo je na tej zabavi in gotovo tudi letos ne boste izostali. Tisti pa, ki iz enega ali drugega vzroka še nismo bili na takem zabavnem večeru, moramo letos zagotovo priti, da se malo raztresemo in se še kaj novega naučimo. Nam bo že kdo pokazal, kako se karte mečejo. Bomo za en večer pozabili na svoje težave in skrbi, katerih vsak dan preveč srečamo.

Članice našega oltarnega društva so znane kot dobre kuharice in bodo imele tudi za to priložnost pripravljene veliko dobrot, s katerimi vam želijo potresti. Tudi urni točaji so že pripravljeni, da nam bodo točili vse, kar je dobrega za žejo.

Če boste dobro igrali se lahko zgodi, da še kaj lepega odnesete domov. Vstopnica za "Card party" stane samo 1 dolar.

Na veselo svidenje v soboto, 6. oktobra, v šolski dvorani!

A. N.

Pevski zbor Triglav priredi vinsko trgatve

Cleveland, O. — Do zdaj smo hoteli v prosto naravo na piknike in druge vesele prireditve, od sedaj pa se bomo zbirali pod domačimi strehami naših slovenskih narodnih domov.

Prihodnjo nedeljo 7. oktobra, priredi pevski zbor Triglav vesele "Vinske trgatve" v Slovenskem domu na 6818 Denison Ave. Začetek bo ob treh popoldne.

Vse prijatelje in znance prav vljudno vabimo, da pridejo na to veselo trgatve in si privoščijo en grozdek al' pa dva... Naš vinograd bo bogato založen s sladkim rumenim grozdem. Zdaj je čas, da ga potrgate, ker je lepo zrelo in dobro. V nedeljo bo prilika, da boste obirali ta slastni božji sadež in se spomnili tistih lepih časov, ko ste obirali grozdje in v zraven prepevali lepe domače pesmi, posebnost tisto znano in priljubljeno:

En hribček bom kupil,
bom trte sadil,
Prijet'le povabil,
še sam ga bom pil.
Konjički škrebljajo,
ker vožjo težko,
ker grozdje peljajo,
k'je močno sladko.

Pevci in pevke zbora Triglav se na vso moč trudijo, da nam še dolgo ohranijo lepo in milo- zvočno slovensko pesem. Pridno hodijo na pevske vaje. Veliko ur žrtvujejo v ta namen. Zato je prav, da jim damo vzpodbudo, korajžo, da bodo lahko še dolgo prepevali.

Dragi prijatelji, pridite v nedeljo in pripeljite s seboj svoje družine in znance. V veselje in prijetni družbi se boste povešeli in pozabili na težave vsakdanjega življenja.

Posebej povabim vse člane kluba upokojencev v Newburgu in drugih klubov po Clevelandu. Pridite v naš vinograd, brajde so polne!

Za tiste, ki radi plešejo, bo igrala poskočna Grabnjeva godba, da se bo vsak lahko zavrtel po mili volji. Naši natakariji bodo skrbeli in pridno točili zlatokapljico. Tudi za okusen prigrizek bo poskrbljeno. Vsega bo dovolj za vse!

Se enkrat vsi vljudno vabljeni! Na veselo svidenje v nedeljo, 7. oktobra!

Rose Vatovec.

Luči na nebu

Little Falls, Minn. — "Noč na nebu zvezdice prižiga, v jezeru svit pri svitu miga, nič miru ne drami tihega." To krasno pesmico smo včasih peli in kar prijetno nam je bilo pri srcu, zlasti če smo prihajali s kakega piknika, na katerem smo se dobro imeli. Jaz ne mislim na pijačo, ampak na prijazno družbo, ko je Slovenec Slovenca srečal in se pogovoril z njim, ki se morda nista videla od lanskega piknika.

Piknik sem zato štel za pristno zabavo, ako ni bilo kake posebne nerodnosti. Slovenske pesmi so donele na njih, donele in odmevale v gozdu, zlasti proti večeru, da je žival in živina privzdigovala glave in začudeno gledala, kaj je to in od kod prihaja.

Da noč prižge luči na nebu in božja moč se kaže, ki vabi stvarstvo, naj prizna Njega, ki je vse to naredil. Milijone luči je prižgal na nebu, svetu je dal počitek v noči, ki se tiho vtihotaplja po vsej zemlji in nas vabi, da priznamo Gospoda, kateri želi, da si stvarstvo s tem zasluži večno plačilo.

Da, noč na nebu zvezdice prižiga. Naj jih prižge na biljone. Ko bodo vse prižgane Stvarniku na čast, mu še ne bo izkazane dosti časti.

Msgr. J. Oman.

— Okoli eno četrtino ameriških šolarjev ima težave z očmi.

Kulturna kronika

Dr. Filip Žakelj:

Zdrava Marija, Milosti Polna

Tako je naslov novemu molitveniku, ki je letos izšel pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu. Pravzaprav je Mohorjeva v Celovcu molitvenik samo natisnila, izdala in založila pa ga je Marijina kongregacija slovenskih bogoslovcev v Adrogeju v Argentini.

Slovenska nabožna literatura je zelo bogata del, ki se nanašajo na Marijo, mater našega odrešenika Jezusa Kristusa. Pomislmo samo, koliko je izšlo v teku let šmarničnih beril, koliko je bilo izdanih Marijanskih molitvenikov, koliko razprav in raznih molitev k Materi božji.

Toda, ko sem pregledal novi molitvenik ZDRAVA MARIJA, MILOSTI POLNA, moram reči, da kaj tako lepega, tako bogatega, tako uporabnega kot je ta molitvenik, Slovenci o Mariji še nismo dobili.

Poglejmo nekoliko vsebino tega novega molitvenika.

Pričenja z Uvodom, ki ga je štiri strani. Napisal ga je avtor molitvenika, č. g. Dr. Filip Žakelj, semeniški spiritual, voditelj Marijine kongregacije slovenskih bogoslovcev v Argentini.

Slede kratice in slovstvo, to je viri, iz katerih je avtor črpal vsebino za bogato vsebino molitvenika.

Pričenjajo molitve: Jutranja molitev (11 strani), Večerna molitev (9 strani). Slede molitve sv. Alfonza k Materi božji za vsak dan v tednu.

Na 44. strani pričenjajo Male dnevnice v čast Brezmadežnemu spočetju Blažene Device Marije. Nato slede Pobožne prošnje k Presveti Deviški Materi božji brez izvirnega greha spočetja (35 strani).

Na strani 96. sledijo Male dnevnice Blažene Device Marije. Obsegajo 42 strani.

Na 242. strani se pričenjajo mašne molitve: priprava na sv. mašo, sv. maša in zahvala.

Slede sv. maše v čast Blažene Device Marije. Koliko Marijinih praznikov poznamo, morda pet ali šest. Novi molitvenik prinaša petdeset mašnih molitev za različne Marijine praznike. Sv. maše pričenjajo na strani 298 in končajo na strani 571.

Za sprejem sv. zakramentov prinaša molitve: Z Marijino pomočjo pri sv. spovedi in z Marijo pri sv. obhajilu. Navedene so štiri različne Baragove obhajilne molitve.

Sledi na strani 635 Križev pot z Marijo. Na strani 662 se prične Z odpuški obdarovane pobožnosti k bl. Devici Mariji. Sledi: Posebne pobožnosti v čast Materi božji, v čast rožnenske Matere božje in Prošnje za razne zadeve.

Na strani 770 in nadaljnjih sledi opis slovenskih Marijinih božjih poti. 77 jih je. Vsaka Marijina božja pot ima poleg zgodovinskega opisa tudi svojo posebno molitev k Materi božji. Sledi molitev na slovenskih izseljenskih Marijinih božjih potih, na strani 1041 pa Posvetitev slovenskega naroda Mariji.

Slede na strani 1055 molitve za Marijine družbe ali kongregacije, Marijine Legije in Kato-liške akcije.

Avtor dodaja tudi molitve A. M. Slomška in škofa Dr. G. Rožmana k Materi božji. Kako časti krščanski Vzhod Marijo spoznamo iz molitev: S krščanskim

Vzhodom častimo Deviško Bogorodico.

Na strani 1131 slede Marijine pesmi, ki jih je 103, vse z notami in odpevi pri litanijskih. Ob koncu je objavljena tudi Zahvala sodelavcem, ki jo izreka avtor dr. Filip Žakelj. Sledi kazalo vsebine, ki ga je 18 strani.

S pričujočim opisom novega slovenskega Marijinega molitvenika smo samo navedli vsebino knjige. Kdor se bo hotel spuščati v podrobnosti zgradbe in vsebine molitvenika, bo moral napisati posebno knjigo.

Bibliografski podatki: Avtor: Dr. Filip Žakelj, semeniški spiritual.

Naslov dela: ZDRAVA MARIJA, MILOSTI POLNA.

Oprema: platnice in naslovne strani Vladimir Mazi, vse drugo Branko Rebozov; nekaj vinjet je prispeval France Bergant.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Izdajatelj in založnik: Marijina kongregacija slovenskih bogoslovcev v Adrogeju v Argentini.

Knjiga izšla v poletju 1962 z letnico 1960.

Nihil obstat! Antonius Orehar, censor.

Imprimatur! Num. 2949 Mons. dr. Antonius Rocca, vicarius generalis.

Strani: 1264, od tega 133 strani pesmi.

Velikost: 10x15 cm.

Tiskano na finem brevirkem papirju. Kje bo knjiga naprodaj, ni znano. Tiskarna v Celovcu pravi, da je celotno naklado poslala avtorju v Argentino.

Zdravko Novak.

IZ NAŠIH VRST

Claremont, Calif. — Spoštovano uredništvo A. D.! Pošiljam Vam naročnino za celo leto. Hvala za točno pošiljanje. List prav radi beremo in nam je res v duševno hrano v naši novi domovini Ameriki. Pošiljam Vam prisrčne pozdrave iz cvetoče Kalifornije.

Mrs. Maria Shavlach.

Biwabik, Minn. — Upravi A. D. Ker mi še ta mesec poteče naročnina, obnavljam isto za naslednje leto. Z dnevnikom smo zadovoljni kljub temu, da ima včasih precejšnjo zamudo. Je pač daleč do Minnesote. S spoštovanjem!

Andrej Perčič.

Astoria, N. Y. — Cenjeno uredništvo! Pošiljam Vam denarno nakaznico za Ameriško Domovino in želim listu mnogo uspeha. Z najlepšimi pozdravi!

Vincenc Ovca.

Heron Bay South, Ont. — Pošiljam Vam ponovno naročnino za eno leto. List nam zelo ugaja in prav težko čakamo, da ga dobimo. Zelo vesel bi bili, če bi bilo v listu kaj več dopisov od naših starih pionirjev, ki imajo toliko življenjskih doživljanj.

Vas vljudno pozdravljam!

Joseph Cernigoi.

Hamilton, Ont. — Zopet je prišel čas, ko je treba poravnati naročnino za prihodnje leto. Ameriška domovina je hvalevreden list, vsak zaveden Slovenec in Slovenka bi ga moral naročiti. Vse čitatelje in vse, ki ste zaposleni pri Ameriški domovini, najlepše pozdravljam in ostajam Vaša zvesta naročnica

Justina Petrovsky.

Jolet, Ill. — Cenjeni upravniki! Priloženo Vam pošiljam naročnino za celo leto. Z narodnim pozdravom!

Frank Hochevar.

OBSZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin

Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

Address
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Staut,
Publisher
3601 W. Ohio Ave.
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373
All Communications
to

Sedaj je čas za barvanje hiš
naj in znotraj. Pokličite
TONY KRISTAVNIK
Painting & Decorating
HE 1-0965 ali UT 1-4234.

Sem in tja po Milwaukee

Milwaukee, Wis. — V oznanilih cerkve sv. Janeza Evangelista je sledeče: "Mesec oktober je zopet tu. Posvečen je rožnec, četrti, soboto in v nedeljo popoldne ob dveh bo v slovenskem jeziku, ostale dni pa v angleškem. Rožni venec zvečer bo ob sedmih." — V nedeljo, 14. oktobra, popoldne prirediteljsko društvo krščanskih mater kartno zabavo v dvorani sv. Janeza, zvečer ob pol šestih pa bo tam občni zbor kulturnega društva Triglav.

V nedeljo, 7. oktobra, ob osmih zvečer prirediteljsko društvo v West Allisu rožnecenski procesijo k votlini fatimske Matere Božje na 68th in Stevenson.

Teden od 7. do 13. oktobra je posvečen preprečenju oguja. Vazno bi bilo, da pazljivo pregledate predmete v hiši in okoli hiš in odstranite vse, kar bi moglo zanečiti ogenj.

V cinkvi Marije Pomočnice v West Allisu bo molitev rožnega venca tekem meseca oktobra vsak večer ob pol osmih.

V teku je letna kampanja za community fund ali "Crusade of Mercy." Tudi naš nadškof Most Rev. William E. Cousins nas poziva v svojem nadpastirskem listu, da kar največ mogoče darujemo. Letošnji cilj kampanje je \$7,010,000. Iz tega sklada podpirajo 62 raznih dobroteljskih ustanov, med katerimi so tudi sledeči katoliški zavodi: Catholic Social Welfare Bureau (delež \$505,806), Catholic Home for the Aged (\$18,115), St. Charles Boys' Home (\$21,480), St. Joseph's Home for Children (\$107,336), St. Rose's Home for Girls (\$55,107), St. Vincent's Home (\$1,845), skupaj je v letošnjem pro-

računu namenjenega za katoliške institucije nad \$700,000.

Stare in znane South Side Turn dvorane ni več — dvorana je bila shajališče in zbirališče slovenskega življa na južni strani mesta Milwaukee (med 7. in 8. cesto in National Ave.) Vse večje slavnosti, koncerti in igre, plesi in vinske trgatev kakor tu-

PAVEL HEYSE:

Steklar iz Murana

"Odloži za trenutek svoje delo, Conegliano, in me poslušaj! Gre za Tulijo!"

Conegliano je vedel za srčne zadeve in načrte svojega prijatelja. Dasi je rad in veliko govoril, je pa znal o določenih rečeh molčati, če je bilo treba. Janez mu je namreč nekoč zaupal vse svoje težave in muke.

Tako je blagajnik kmalu uganil vsebino nameravanega dvogovora. Zdaj pa, ko je videl svojega prijatelja v zmagovalni, si je rekel: Srčne zadeve Janezove se bodo zdaj ugodneje razvijale!

Odložil je pero in registre ter dal znamenje, da posluša. "Dobro! Pomislil sem na vse. Dve stvari moraš storiti. Prva je: Tulijo moraš videti!"

rekel Janez Bocaro.

"Ah, Janez! Pri Kastorju in Poluksu, jaz..."

"Pusti, da končam... Tulijo moraš videti in ji reči te besede: Če bo moj prijatelj vprašal vašega očeta, kaj želite, da bi oče odgovoril?"

"Ah, pri Jupitru!"

"To vprašanje ji zastaviš. Ona ti odgovori in ti mi prineseš ta odgovor!"

"Toda, Janez!..."

"Pusti, da končam... Dru-

ga stvar pa je ta: ti veš, da tu v steklarni ne govorim nikdar s Petrom Gualtierijem.

Tudi danes ne, ko sem še jasneje spoznal, da je do mene še bolj mračen in nezaupljiv. Treba torej, da ti..."

"Janez, še enkrat ti rečem..."

"Potrebno je, da ti, ki go-

voriš kdaj pa kdaj z njim... potrebno je, da zveš od nje,

kaj misli o vsem tem, kar me je doletelo. To je vse..."

"Ali smem reči besedo?"

di prvi bazarji so se vršili v Turn "hall." Ceravno je še ena dvorana v bližini (Harmonie Hall) so Slovenci, če je le bilo mogoče "zarentali" Southside Turn Hall. Sedaj ko se "greater" Milwaukee modernizira ter je v bližini bivše "turn hall" namen izpeljati ekspresvaj, se je morala hala umakniti, da naredi prostora večjemu prometu. Nekako žal nam je — halo so podrli zemljišče izravnavali — spomini pa le ostanejo.

je prosil Conegliano.

"Ne!"

V blagajniku je gorelo.

"Pa Janez! Vsaj eno vprašanje mi dovoli!"

"Ne! Stori, kar sem ti naročil. Tri dni odloga ti dam. Zbogom!... Tri dni, zapomni si!"

In je odšel.

Conegliano je planil pokonci in udaril po registrih.

"Ta človek je znorel. Vse mere in meje prestopa! Jaz naj grem? Jaz, pa še tako hinavsko in zahrbtno naj ji stavi vprašanje!... Jaz naj govorim z očetom, pravim sanjačem, s katerim ne govorim drugih besedi kakor o dežju in lepem vremenu!... Ne, in ne! Kaj sem vendar jaz tu?"

Vrgel je glavo nazaj, da so se stresli dolgi lasje in se ogledal okoli sebe. Pred njim so bili samo registri in ti mu niso dali nobenega odgovora. Pograbil je prvega in začel pisati...

Potem je pomislil: "Tri dni?... Pa naj bo!"

VI

Očetov odgovor

Minili so trije dnevi.

Janeza Bocara je zdaj vse častilo.

Steklarna "pri štoklji" ni bila nikdar prazna, gondole so se zadevale in prerivale pri vratih, da je muranski župan moral postaviti redarja k njim. Gospoda iz Benetk je povpraševala po "kristalovcu", kakor so imenovali novo steklo, in hotela videti mladega junaka, ki ponese njih slavo s svojim imenom po vsem svetu...

Plemiči in meščani, gospe in gospodične so naročali najbolj redke izdelke. Guisetti je zapisoval ta naročila v svojo knjigo in videl v dveh dneh, da bo imel dela za dve leti.

Od druge strani so zvedeli, da je bil kristalni nakit izpostavljen v neki majhni dvorani dožve palače. Pet in dvajset tisoč obiskovalcev je šlo mimo njega in neke gospe so položile celo šopke cvetic ob njegovo vznožje...

Naslednji ponedeljek zjutraj je stopil Conegliano k Janezu in rekel preprosto:

"Izvršil sem."

Janez se je stresel ob misli, da mu pove slabo novico, pa ga je Conegliano ljubeznivo prijel za roko.

"Nikdar se ne boj! Upam, da te bodo odgovori razveselili. Posebno eden, ki je morda najpomembnejši."

"Od Tulije?"

"Odgovorila je: Upam, da poreče oče: da!"

"Oh, Conegliano, hvala, hvala!..."

"Čakaj no vendar! Saj ne vprašaj niti, kako se je to zgodilo."

"Mi je vseeno!... Hvala ti..."

"Pojdiva torej naprej!..."

Druga zadeva pa je bila precej težka. Tudi Gualtierio je odgovoril: Janez Bocaro? On je učenik nas vseh!"

"Tako je rekel?"

"Čakaj no! Pa je še dodal: vseh prebivalcev Murana. In to je, kar cenim jaz še bolj!"

"To je rekel!"

Vse to je vodilo v to, da bi se njegove sanje kmalu spopolnile!... Vnovič je objel prijatelja in rekel navdušeno:

"Čemu naj še čakam? Poj-dimo k mojstru Guisettiju!"

Pustil je Conegliano, ki bi tako rad izpregovoril več vihravih pripomb. Zagledal pa je gospodarja, ki je šel iz delavnice in ga ustavil na pragu.

"Kako si vznemirjen, Janez! Čemu tako hitro? Zdi se mi, da ne delaš več, odkar znaš tako lepo delati!"

"Mojster, zdaj gre za drugo zadevo!"

Povedal mu je v nekaj besedah, kar je vedel.

"Pa naj bo!" je odvrnil Guisetti. "Še danes bom govoril z Gualterijem. Najprej pa urediva tvojo gospodarsko stran! Pridi!"

Oba sta stopila v pisarno.

"Ostanite, Conegliano!" je rekel stari. "Tu ni skrivnosti."

"Poslušaj, prijatelj, kako je s temi rečmi! Kakor si sam videl, je naročil vse polno. Treba je, da zadovoljimo vse palače v Benetkah. Ker pa znaš le ti izdelovati to steklo, boš moral pač sam delati. Po zapovedi senata sem nastavlil visoke, da, zelo visoke cene. Od dobička ti lahko dam tri četrtine in ne le polovico kot do zdaj... Da, da, le pusti, naj storim to. Verjemi tudi, da ti nič ne

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

Moški dobijo delo

Delo za moškega

Iščemo mladega moškega, nad 21 let, da bi razvažal za trgovino s pijačo. Kličite GL 1-8305.

(191)

odtrgam, ker sem ti mnogo dolžan, Janez, mnogo... Izdelaš mi vse kose po svojem okusu in svoji domisljiji, če ni natančnih zahtev, kakor jih vidiš v tej knjižici. Upam, da bodo tudi drugi tvoji izdelki popolni. Dela imaš pa za celi dve leti!"

"Dve leti!"

(Dalje prihodnjič)

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

Iščemo žensko, takoj, da bi pomagala za kakšne 3 tedne bolni materi s 3 otroci. Kličite IV 1-9990 in vprašajte za Mr. Knific.

(191)

WAITRESS WANTED

Nites

Friday and Saturday

SORN'S RESTAURANT

6036 St. Clair Ave.

EN 1-5214

(X)

Delo za ženske

Išče se ženske, da bi delale od 8. zj. do 5. pop. v tovarni.

GENERAL METAL HEAT

TREATING

941 Addison Rd.

(192)

MALI OGLASI

Sobe se oddajo

Štiri sobe se oddajo spodaj, vse ugodnosti. Pri mirni družini v Collinwoodu. 1272 E. 168 St. KE 1-2486.

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

(191)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

1167 E. 58 St.

V najem so 4 lepe sobe in kopalnica, \$45. — Oglasite se pri Mike-u ali kličite 944-5050 ali po 5. uri WH 3-0010.

(193)

Nova hiša v Euclidu

7-sobna zidana Colonial hiša na 21130 Lake Shore Blvd., 4 spalnice, 1½ kopalnica, vgrajene peči in pečice, aluminijasta vetrna okna in mreže. Garaža za 2 kare, cementni dovoz, lepo zasajeno. Vse za \$27,500.

TOMASELLO

CONSTRUCTION

HI 2-3020

(192)

Sobe se odda

Tri sobe s kopalnico, opremljene ali ne, se odda ali se prodaja tudi pohištvo, poceni. Na 5305 St. Clair Ave.

(4, 8 okt.)

Sobo oddam

Opremljeno sobo oddam poštenemu moškemu ali ženski, ki so zaposleni. Kličite 486-4767.

—(192)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt

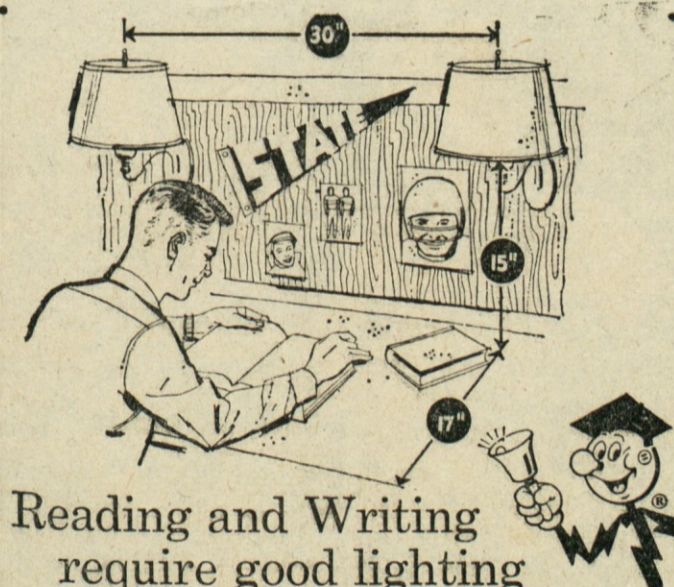
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

Kakšne so Vaše oči!

AKO RABITE OČALA—obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

GLOBE OPTICAL CO.
Telephone Mitchell 5-7174
1732 So. 11th Street
Milwaukee 4, Wis.

Reading and Writing
require good lighting

Homework — reading and writing — requires good lighting for neat, accurate work — and to reduce eyestrain.

Illustrated above is a simple arrangement for proper lighting — two pin-to-wall lamps, each 100 watts, mounted on an inexpensive piece of plywood. Costs only a few dollars to build — protects priceless eyesight.

Why not build one this weekend?

WISCONSIN ELECTRIC POWER COMPANY

Live Better... Electrically

Deške pralne bombažaste flanelne

HENRY BORDEAUX:

Zametene stopinje

Kaj lahko je biti brez očeta, saj tudi ona ni imela mame! In kakšen oče je to, ki ga nikoli ne vidiš? Po sprehodu, med katerim sta se to pogovarjali, je Julka pridrevela v sobo:

"Mama, zakaj ni atka nikoli k nam?"

Tereza Romenay se je čudila tej razburjenosti: posadila je ljubljeno na kolena, da jo pomiri in da ji prikrije žalost.

"Saj kmalu pride."

"Kdaj?"

"Jutri ali pojutrišnjem."

"Ne! Jaz ga hočem videti takoj. Kakšen oče pa je to, ki ga nikoli ne vidimo?"

"Nu, nu, le tiho bodi! On dela, zida lepe hiše in je že na poti k nama."

Toda Julka se je razjezila in se ni dala tako hitro umiriti; vprašanje, ki ga je zdaj zastavila, je bilo brezsrčno.

"Kaj ga tudi tako dolgo ne jo, kakor Vas ni bilo, mama?"

Sama se je čudila, da je kaj takega vprašala; temno je slutila, da ni prav ravnala, da je storila nekaj, kar ne bi bila smela, ali še kaj hujšega: da je bila zlobna; oklenila se je matere okoli vratu in z jokajočim glasom pohitela:

"Toda zdaj ne smete več oditi!"

Kljub ljubi sedanjosti se je torej vendarle spominjala časov, ko j ebila mama zanj mrtva, ko je ni več videla, na katero je bila pozabila. Zakaj ni ma nikoli očeta in matere hkrati kakor drugi otroci — razen Silvije Monestier... In Terezija Romenay, ki jo je vsa nemirna in trepetajoča skušala potolažiti, je mahoma začutila njen smeh ob sebi. Srečna leta, ko

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

SCHILLER PARK — BY OWNER
5 rm. home. 3 lge. bdrm. Lndscpd. lot. Screen doors & windows. Many extras. Near everything. Sell or rent with option to buy. — Only \$20,000. — Call 678-1493. (191)

WHEELING. — By Owner. — 3 bdrm. ranch Quiet attr. area. Must see to appreciate. S&S. Lndscpd. Close to schls, shopping & trans. Ask \$16,800. Leaving town. LE 7-1933. (191)

1½ STORY. 4½ rms. downstairs, 2 modern rooms upstairs, knotty pine Sun porch, 1½ car garage, overhead panel doors, gas spc. heat. \$11,500. HU 6-2979. (191)

VILLA PARK — BY OWNER
3 bdrm. redwood bi-level — Gas heat — near Willowbrook — Will sacrifice equity — Call BR 9-6635. (191)

HINSDALE. — 902 S. Bruner. New 5 bdrm., 2½ baths, Family room. Air cond. Decorated. 3 blks. school, shopping. 5 blocks station. — FA 5-0384. (193)

BENSENVILLE
7 rm. brick ranch, full basement. Mohawk section, imm. occupancy. Many extras. Close to everything. Priced for quick sale. — 562-5513. (193)

BUSINESS OPPORTUNITY

Candy — Ice Cream — Notions — With bldg.; Est. 27 yrs. at 26th & Oak Park Ave. in Berwyn. 5 rms. in rear. 2 car gar. Yearly gross \$25,000. Gas heat, insulated roof — A real buy. Sacr. bldg. & business. Owner. GU 4-9801. (192)

stopiti na noge, je počasi stopicala do velikih, steklenih vrat, ki so vodila na balkon, odkoder se je nutil razgled na dve strani. Na prvi je videla pogorje Oberlanda in njegove doline, obrasle s smrečjem, zelene pašnike in pečine Jaman; na drugi strani pa se je razgrinjalo jezero v vsej dolžini, od ustja Rone do konice Yvoire, na obzorju pa so bile Savojske in Valaisanske Alpe.

Samo ta zadnja skupina jo je zanimala. Po ure in ure je sedela nepremično in opazovala, kako se spreminjajo sence. Nobena dežela na svetu ne vpliva tako pomirljivo na nemirne in razdražene živce. Nebo, voda in vse stvari se družijo in vabijo k počitku, k miru in navdihujejo želje po lagodnem življenju.

V duhu se je zazrla v preteklost. Za pečino Ville neuve, zadaj za Dent du Midi s sedmimi vrhovi, kjer se nežno razgrinja jezero, je razločila ob jasnem

vremenu ledenik Trient, in še bolj zadaj — ni li tam gora, ki je ni razločila, ki pa jo je videla v duhu, gora njenega trpljenja? Z grozo se je odvrnila od nje, pa jo znova poiskala. Toda na po-bočju Savoje — tam je bila povečini megla, tam je bilo vedno vse kakor oddaljeno in jezero se je tam zavijalo — ji ni tam mežikala njena rojstna hiša v pozdrav? Po raznih znakih, zvonihih in vaseh je skušala določiti, kje leži. Vdala se je sanjam in zopet je živela v časih, ko je kot zasanjana deklica dvigala roke v zrak proti tem mehkim bregovom ali pa jih stegovala v pozdrav ljubezni, ki je napolnjevala željno srce. Kakor toliko žena je tudi ona ljubila ljubezni. Šla je nekam in sama ni vedela kam. Sedaj pa se je bala ljubezni; poznala je njene sladkosti, pa tudi njeno trpkost.

Ni li do dna okusila te trpkosti? Kaj se je ljubezen še ni naveličala preganjati? Kaj ji še

vedno stiska srce kakor žrtvi in je noče izpustiti? Zakaj so se ji zdaj oči ustavile tu, čisto blizu, ob poti, ki vodi mimo zelenih trat pod hotelom do postaje male električne železnice? Zakaj se ne vračajo nazaj po Ronski dolini in se ne ustavljajo tam doli v Savoiji? Njen balkon je previsok, da bi mogla z njega razločiti samotno postavo, toda kljub temu gleda za njo. Potniki so že opazili njeno vedenje. Domišljevali so si, da oni privlačujejo njene poglede.

Tereza, slaba Tereza, na kaj misliš? Ljubimec ti je umrl v gorah in videla si, kako močan je bil v trpljenju. Zavrnili te je, ko si mu ponudila, da bi mu sledila, da bi pred njim šla v deželo, odkoder ni vrnitve. Zavrnili te je, ker te je ljubil v najvišji ljubezni, v tisti, ki samega sebe pozabi ob njem, ki ga ljubi. Vsak večer moliš za pokoj njegove duše, in med molitvijo si zakrivaš obraz, morda zato, ker

se gledaš z njim na Kalvariji Proz, morda zato, ker se ti zdi ta ljubezen grešna. Da, rodovi poštenih žena, iz katerih si izšla, počivajo v blagoslovljeni zemlji na majhnem vaškem pokopališču, ki bi ga zopet rada videla; tam je tvoja babica in tvoja draga mati, ki tvojega srca ne bi mogla razumeti, ki bi se bilo tebe sram in ki te kliče. In zdaj še živi Julka, tvoja hči, ki jo obožuješ, ki potrebuje svojo mamico — svojo ubeglo mamico in ne sme nikoli spoznati njene krivde. In mimo tega je še domača hiša, sladkost domačega miru, vse dobrote rednega življenja, ki si ga bila izgubila, pa zopet našla. In nad vsem tem je Bog, ki ga kličeš na pomoč

in ki ti je zaradi tvojega nesana odpustil. Toda morda si ob sami misli na svojo ljubezen lahko nezvesta? Kdo pozna misli? Nikomur ne škodujejo in moremo jih poslati, komur hočemo. Ne moremo jim vedno zapovedovati — kakor ptičke odlete in se smejejo ptičarju. Nevidno življenje našega bitja so. In dokazujejo naše bivanje. Tereza, kam ti plovejo misli?...

Ljubi ji je umrl v gorah in ona še živi...

(Dalje prihodnjič.)

Nekdaj in sedaj

Sin: "Oče, kaj so imeli ljudje takrat, ko še ni bilo radia?"
Oče: "Imeli so mir, sinko."

Ralph S. Locher

Louis S. Drasler

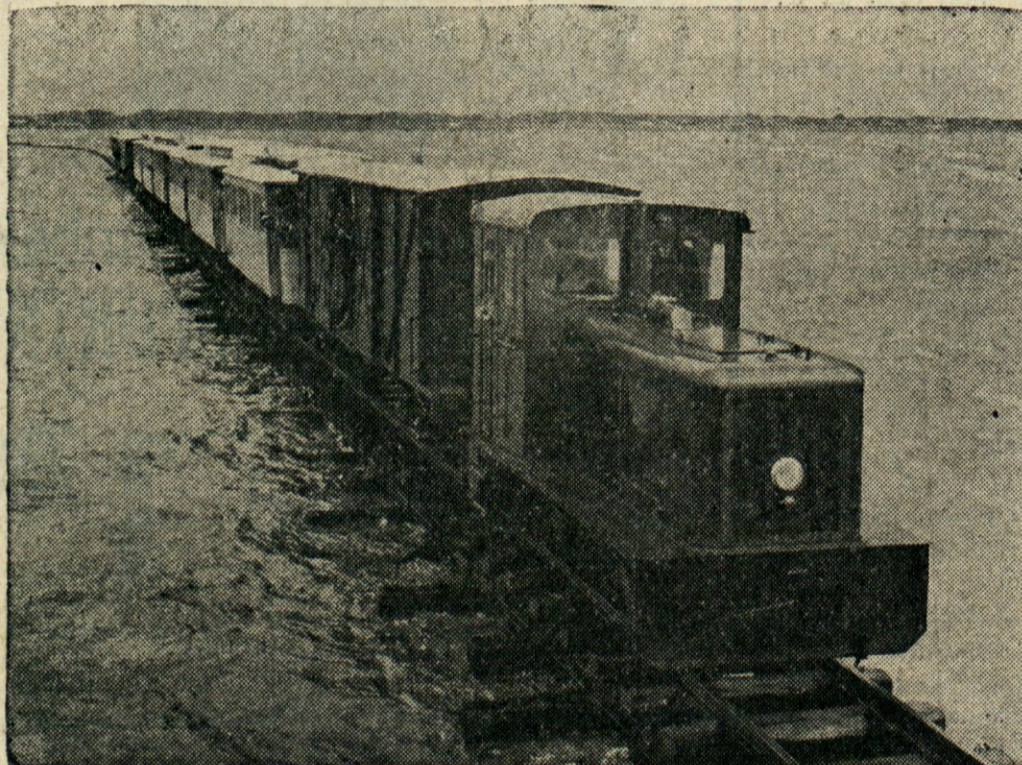
Iskrena hvala za izkazano zaupanje!

Župan Ralph S. Locher nas je preko direktorja ing. Louisa Draslerja, člana svojega kabineta, naprosil, da se vsem slovenskim volivcem, ki so mu pri primarnih volitvah pretekli terek izkazali svoje zaupanje, za to iskreno zahvalimo. Osebnost se je zahvalil vsem volivcem že v terek zvečer z besedami:

"To priložnost želim uporabiti za zahvalo vsem tistim, ki so mi izkazali s svojimi glasovi danes svoje zaupanje. Vem, da njihova podpora ne velja meni osebno, ampak naporom za boljši Cleveland."

Delo še ni opravljeno. Današnji izid je samo premaganje prve ovire. Ostalo je še veliko trdega dela in vse prebivalstvo Clevelanda pozivam, da se pridruži naši stvari. Je to pravična, častna in pravilna naloga!"

Vsaka zahvala je nova prošnja! Ne pozabimo tega, ko pojedmo volit 6. novembra! Oddajmo tudi tedaj svoj glas za župana Ralphu S. Locherju!

MORSKI VLAK — Od nemškega kopna vozi po nasipu preko morske plitvine do otoka Juist vlak, ki ga kaže slika. Na obe strani proge se razprostira Severno morje.

PRISLAN PROVISION

SLOVENSKA MESNICA STANKO PRISLAN
1147 Addison Rd. EX 1-1419

Naše posebnosti ta teden:

PORK CHOPS	79c lb.	RIB STEAK	79c lb.
CHICKEN LEGS	45c lb.	BEEF LIVER	49c lb.

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očističene piščance, na kose trezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!
HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

SEDAJ...
4%

Hranilne vloge sprejete do 10. oktobra, se bodo obrestovale od 1. oktobra — po 4%, če ostanejo vložene eno celo leto — po 3½% letno, če ostanejo vložene manj kot eno leto in vsaj eno četrtletje.

Society NATIONAL BANK

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

MARY A. SVETEK

POGREBNI ZAVOD — KE 1 - 3177

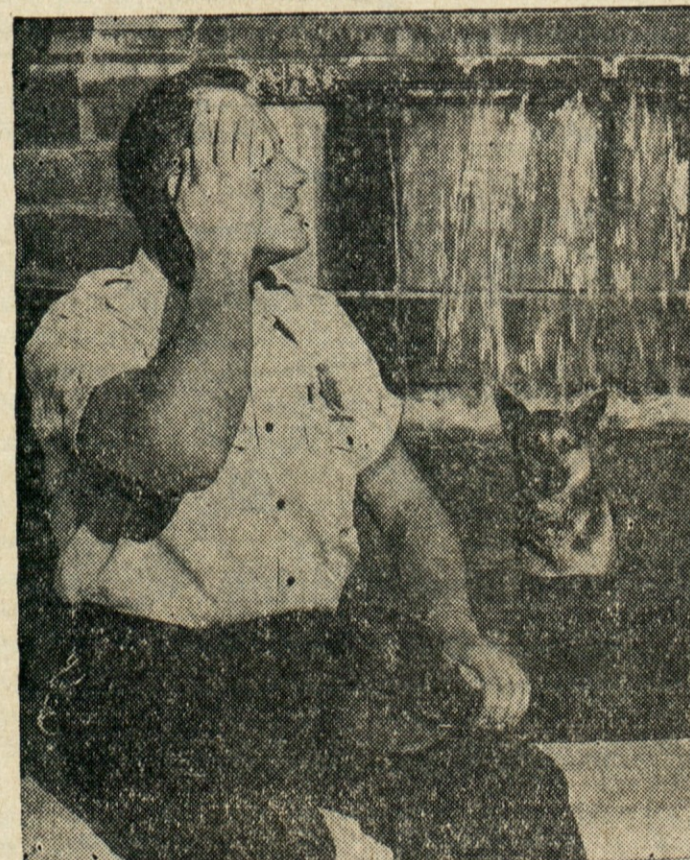
Na razpolago smo vam podnevi in ponoči...
Samo Telefonirajte!

Urad pa imamo sedaj na 472 East 152 St. in to v terek in četrtek od 2. do 7. ure popoldne, druge dneve pa po dogovoru.

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENdicott 1-0583
COLLINWOODSKI URAD
452 E. 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

NI PRESLABO ZA — PSA — Policijski pes Smokey v Denverju se je šel hladiti v mestni vodnjak, med tem ko čaka njegov čuvaj na njegovem robu in si briše pot.